

TIEKARTTA TULEVAISUUTEENI

**Osallistava,
voimaannuttava
ohjausmalli
yksilöllisen
kasvun
tukemiseksi**

Luolavuoren koulu

erityisluokanopettaja

Timo Laitakari 2005 - 2013

MINÄ HAAVEAMMATISSANI

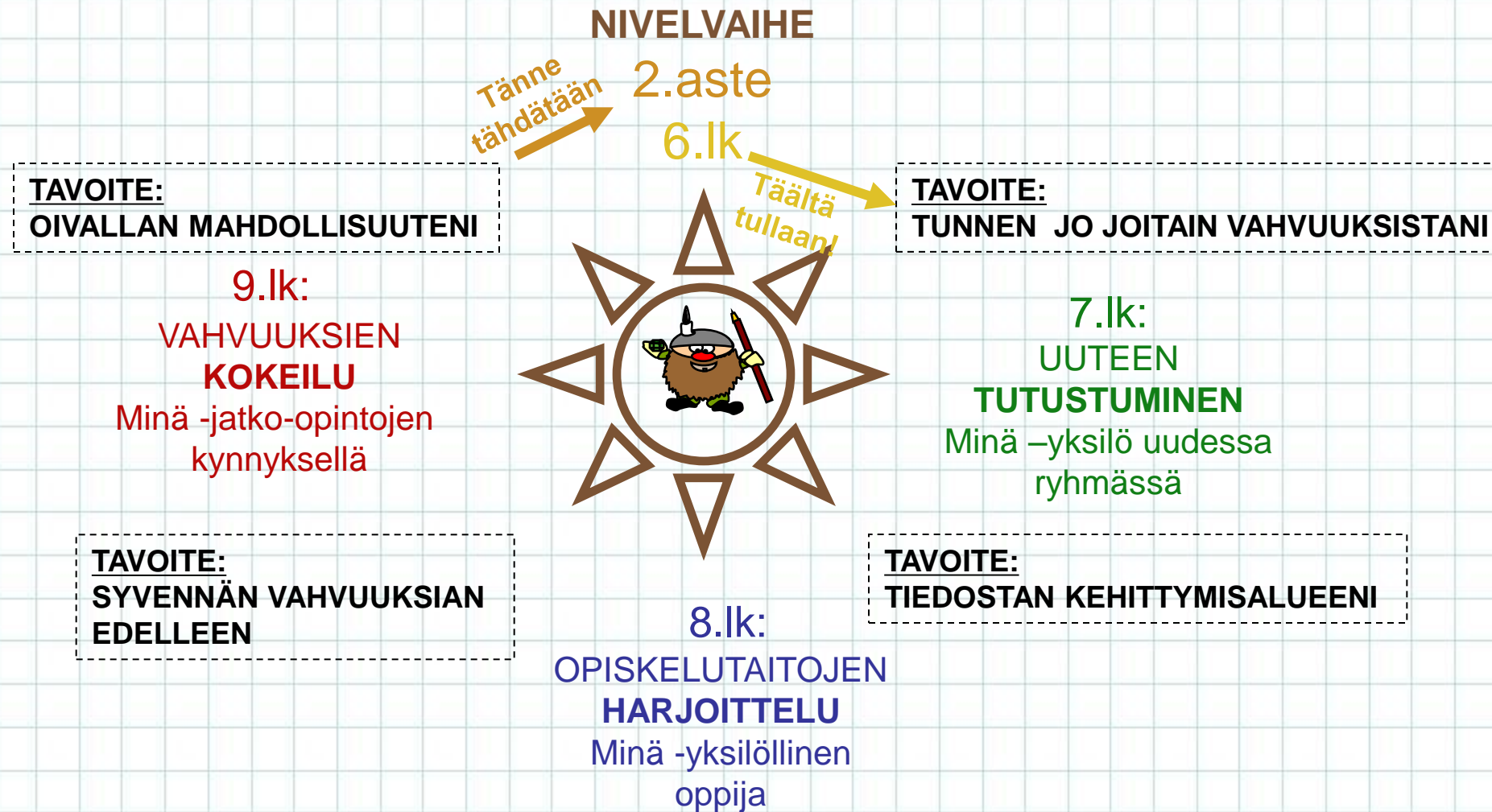
Tykkään tehdä koulussa
kotitalous hommia.

Oppilaan nimi: Esa Esimerkki

Aloitettu. 27.8.2008

Yläluokat kolmen vuoden kasvu- ja oppimisprosessina

Esa

Millainen olet luonteeltasi?

Auttavainen, fiksu, vähän ujo, vitsikäs kaveri ja rohkea.

Mistä pidät erityisesti?

Laittaa ruokaa (äidin kanssa), käydä yksin kaupassa ja viedä pulloja kauppaan.

Mistä pahoitat mielesi/ ahdistut?

Kiusaaminen, haukkuminen ja väkivalta.

Vapaa-aikani

- (1) Harrastuksiani: jalkapallo, pelaan sitä päiväkerhossa.
- (2) Minua kiinnostaa: Kotitalous ja Englanti.
- (3) Kotoa minusta on kivaa ... auttaa äitiä ruuan laitossa.

Miksi koulua käydään?

- Että me oppisimme matikkaa, äidinkieltä ja tiedon hankkimista esim. internetistä ja tulisi hyvällä mielellä kouluun.

Käyttäytyminen

Kohteliaisuus:

- Auttaa toista.
- Olla kavereita.

Itsehillintä:

- Joskus minua on vaikea hillitä itseäni koska jos minulla on herkkä kohta.
- Kiusaamisesta.
- Kun asiat ei mene niin kuin toivon.

Esimerkki: heitetty kiviä, annettu köniin, on ottanut vaatteista kiinni.

Äidinkieli

(SOPII MUUNNELTUNA MINKÄ VAAN OPPIAINEEN / TEEMAN KÄSITTELYYN)

Osaaminen:

- Puhuminen: osaan puhua kunnolla.
- Lukeminen: osaan lukea tekstiä ja aakkosia.
- Kirjoittaminen: osaan kirjoittaa kunnolla.

Oppimishaaste:

- Puhuminen: on vaikea puhua kun menee kirjaimet sekaisin puhumisessa.
- Lukeminen: että on vaikea lukea kun menee pieleen.
- Kirjoittaminen: on vaikea kun kirjoittaa väärin.

Vahvuusalueitani opiskelussa / muualla?

- Osaan tehdä matikkaa, lukea, kirjoittaa nopeasti ja laskea päässä.
- Osaan vapaa ajalla tehdä lukea kirjaa ja piirtää omaan pulpettivyöhkoon.
- Osaan mennä yksin kauppaan, viedä pulloja, imuroida oma huone (joskus), viedä roskia ja laittaa äidin kanssa ruokaa.

Kehittymisalueitani opiskelussa / muualla?

- Pitää itsestä huolta.
- Oppii olla yksin kotona.
- Oppii myös pitää huolta vaatteista, ruuasta, asunnosta, omasta esineistä, juomasta ja lääkkeistä.
- Oppii pitämään puhtaudesta.
- Oppii käyttämään tietokonetta ja PowerPointia.

Mahdollisuuksiani tulevaisuudessa

- Voisin mennä ammatti kouluun opiskelemaan kokkaamista.
- Minua kiinnostaa olla kokki.
 - Koska ruoka tuoksuu ja maistuu hyvälle että se pitäisi tehdä.
 - Että opiskellaan ja harjoitellaan sitä ammatti koulussa.
- Sitten voisin mennä harjoittelemaan pelimyyjää.

Huolenaiheita tulevaisuudessa

- Huolestuttaa että tulee tapaturmia.
- Huolestuttaa työn hakeminen.

Pajapäivät

Miten meni pajapäivät?

- Minä olin leipomo pajassa.
- Pajassa meni ihan hyvin.
- Pajassa tehtiin pulla taikinaa.
- Yhteistyö toisien kanssa sujui ihan hyvin kun kaikki auttoi eri asioiden tekemisessä.

Mitä on itsearviointi?

Pohdin:

- Mitä osaan ja miten opin asioita.
- Miten osaan tehdä itse asioita.

Itsearviointien merkitys?

(=Mitä varten tätä itsearviointityötä tehdään?)

- Koska oppii ymmärtämään.
- Koska täytyy tietää että menee 9 luokkalaisena opiskelemaan ammattia.

Toiveet ja haaveet

Toivon, että tässä koulussa oppisin:

Toivon, että pääsisin opiskelemaan:

Toivon, että aikuisena olisin töissä:

Toivon, että aikuisena voisin myös:

Kulkeisin jo bussilla kouluun ja Kotiin.

16 v.

2010

Kotitaloutta bovaliukks een.

17 v.

2011

Kokki ja kauppa työssä.

26 v.

2020

Hakea oman asunnon.

31 v.

2025

TET-harjoitteluni 22.3.2010

Millainen TET-suunnitelma sinulla on?

- Olen menossa harjoittelemaan SIWA-kauppaan ruoka tavaroita laittaa hyllyihin osa pakastimeihin.
- Minun mielestäni on kivaa mennä kauppaan koska haluaisin oppia mitä siellä tehdään.

JÄLKEEN:

- Olin SIWASSA ja siellä oli pullojen laittamista pusseihin ja kalja- ja limsapullot tulee muovi koreihin ja siellä joutui myös pistämään työtakki päälle, sitten otin pahvi laatikoista ruokia ja pistin hyllyihin, sitten joutui vähäsen käyttämään mattopuukkoa pahvi laatikoiden teippien avaamiseen.

Koulutuskokeilu DYSVAL- linjalla 3.-4. 2. 2010

Kerro koulutuskokeilustasi

- Minä olin bovaliuksessa vähäheikkilässä tutustumassa DYSVAL-linjalla.
- DYSVAL:lissa tehtiin arviopapereita eli testejä.
- Luokassa myös vapaa-ajalla sai olla tietokoneella.
- Torstaina oltiin ryhmässä kaupassa tekemässä hinta hommia, sen jälkeen tehtiin kotitaloudessa jälkiruokia.
- Perjantaina tehtiin edelleen arviopapereita.
- Minua kyllä alkaa kiinnostaa se koulu.

LOPUKSI:

Näihin haluan hakea

- Bovalliuksen valmentava 1 (DYSVAL).
- Naantalin valmentava.

- Miksi näihin?

- Päättävöitteena keittiöalan (catering) koulutus
 - **Missä?** Bovaliukseen Vähäheikkilään tai Laitilaan opiskelamaan keittiö-alaa.

Jatkossa tämän syksyn satoa:

- **UNIVERSAALIEN VAHVUUKSIEN TYÖSTÄMISTÄ..**

Ahkeruus ja sinnikkyys

Arvioi numeroilla 4-10

Ahkeruus tarkoittaa?

- Miten teen hommia esim: tekee paljon töitä (7)

sinnikkyys tarkoittaa?

- Jaksaa tehdä valittamatta työt. (9)

Rehellisyys tarkoittaa?

- Kertoo asiat oikein. (8)

Kunniallisuus tarkoittaa?

- Autan jos joku tarvitsee apua (8)

Oikeudenmukaisuus ja reiluus

Reiluus ja lojaalisuus

- Millainen ihminen on reilu
 - joka ei haukku kaveria eikä kerro kaikkia sen asioita kaikkile ei kerro vaikka kaverin asioita vaikka ne ei kestä päivän valoa
 - Vastakohta epäreilu

Tasa arvoisuus

- millainen ihminen on tasaarvoinen
 - ei haukku niitä pitzzan pyöritäjä eikä venäläisiä eikä niitä saa###nan ruotsalaisia
 - Vastakohta epätasaarvoinen

Miksi yrittää auttaa lapsia/nuoria löytämään omia vahvuuksiaan?

- **Lapsen hyvinvointi – oppimisen edellytys**
- Tiedostetut vahvuudet muuntuvat
 - arjessa jaksamisen
 - sosiaalisten taitojen
 - opiskelutaitojen kehittämisen
 - oman urapohdinnan

>> myönteisen minuuden kasvamisen rakennusaineeksi ja voimavarapotentiaaliksi

-Tavoitteena oma ainutkertainen elämä!

Mitä seuraa, elleimme yritä?

- Syytä kysyä: mitä ylipäätään olemme tekemässä?
- Kokemuksen mukaan:
 - Motivaatio-ongelmat
 - Turhautuminen
 - Työrauhaongelmat
 - Epätoivo
 - Tuhoava käyttäytyminen

Mitä olemme valmiit tekemään vahvuuksien löytämiseksi?

- Ohjaamaan ja tukemaan lasta/nuorta tekemään työtä vahvuuksiensa löytämiseksi, tiedostamiseksi, kehittämiseksi ja hyödyntämiseksi

Mitä teemme käytännössä?

- Ohjaava orientaatio oppitunneilla
 - Oppilaan yksilöllisten kehityspiirteiden ja -tarpeiden huomiointi
- Valinnaisaineet: tavoitteena tutustua omiin vahvuuksiin ja kehittää niitä edelleen
 - Mm. puutarhanhoito, kiinteistö- ja puhdistuspalvelut, kotitalous/catering,
- Pajaopiskelu: tavoitteena tutustua ja harjoitella vahvuuksia
 - Mm. fillari- ja mopopaja, kahvilapaja, ”pulttipaja”
- Tiekartta-ohjaus/reflektiotyö: tavoitteena tulla tietoiseksi omista vahvuuksista, ymmärtää niiden merkityksiä sekä edelleenvahvistaa niitä.
 - oppilaan osallisuus, aktiivisuus/dynaamisuus, reflektio/pohdinta, vuorovaikutus: kahdensuuntainen oppimisprosessi,

Yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa

Koulutuskokeilut:

Normirakenteiden ja Siirtymät sujuviksi-hankkeen kautta

- Tavoitteena on, että nuori pääsee testaamaan vahvuuksiaan käytännössä uudessa ympäristössä
 - Yhteistyö ammattikoulujen ja työpaikkojen kanssa
 - Opittavaa molemmin puolin!
 - Yhdistää yksilön tarpeet ja yhteiskunnan tarpeet:
 - Millaisia taitoja ja vahvuuksia missäkin tarvitaan?
 - Mahdollistaa järkevät ja kestävät valinnat
 - Soveltuvat opiskelijat tulevat valituiksi
 - Vähentää keskeyttämisistä

Mistä olemme valmiit luopumaan?

- Oma mukavuusalue kapenee
- ”Sankarirooli” siirtyy oppilaalle
- Kaikki narut eivät enää olekaan omissa käsissä >osa hallinnantunteesta katoaa
- Joutuu kohtaamaan pettymyksiä ja turhautumista –edelleen..

Mitä ehkä tilalle?

- Aitoja onnistumisia
- Rehellisyys haasteen edessä tuottaa mielihyvää
- Yhdessä tekemisen ja jakamisen ilo lisääntyy
- Oppilaan ymmärrys ja sitoutuminen opiskeluunsa lisääntyy
- Huoltajien ymmärrys ja sitoutuminen vanhemman rooliinsa lisääntyy

KIITOS!

